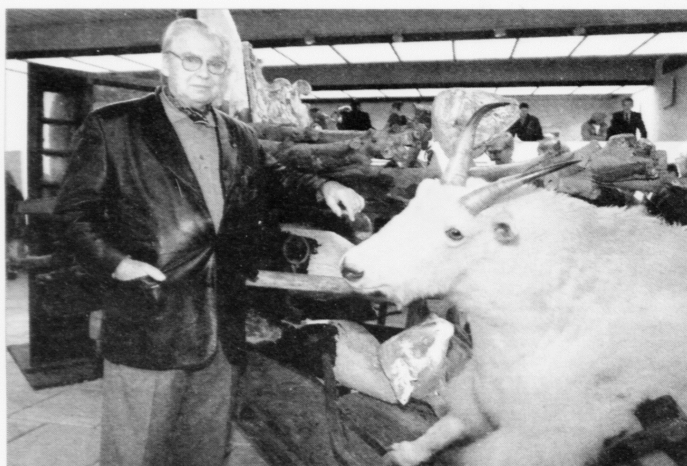

Heimslist í Føroyum

Leygardagin lat upp framsýning í Listaskálanum við heimskenda listamanninum Karel Appel, ið eisini var til staðar

DAGFINN OLSEN
MYNDIR: JENS KR. VANG

Leygardagin lat niðurlandski sendiharrin í Danmark, J. H. W. Fietelaars upp framsýning í Listaskálanum í Havn. Sínd verða verk hjá heimskenda niðurlandska listamanninum

Karel Appel. Hann er borin í heim í Amsterdam í 1921, men hevur í mong ár verið búsetur í New York.

Appel er óivað kendasti listamaður, ið hevur sýnt fram í Føroyum. Hann var millum teirra, sum í 1948 stovnaði kenda COBRA-bólkin, men eisini tann

fyrsti, ið rýmdi haðani og menti sín egna hugbráða, sera litsterka og fyrisliga stíl. Hann hevur sum fáur sett dám á heimslitina eftir kríggið og hann er umboðaður á nærum øllum heimsins listasovnum.

Islandingurin Gunnar B. Kvaran sigur, at „Karel

Appel er í millum upphavsmennin til eina ta størstu broyting í listasøguni, har listafólkini á fyrsta sinni avnoktaðu traditión og søgu. Tey royndu at skapa og uppbyggja listarinnar upprunliga týðning. Tey vóru upptikin av tí felags

ótilvitaða og av at fáa eina ódrvisi mentan at spreingja seg út haðani, burturtrøngd, niðurbundin, jarðað og ónevnd, men kortini sonn. Tey vrakaðu traditiónina og mentanina og byrjaðu á nullpunktinum fullvís í, at djúpt í menniskjans vitsku finst ein upprunlig og sonn listarlig skapanarmegi“.

Bárður Jákupsson er fegin um at hysa heimslist í Listaskálanum og vildi fegin, at hetta hendi oftari. Men tað er spurningur um pening. Sýningin við Appel í Listaskálanum er samstarv millum Bergen Kunstmuseum, Kjarvalsstaðir, Reykj-

Mario Fernandez, hjálparmaður Appels, Karel Appel, listamaður, Bárður Jákupsson, leiðari á Listasavni Føroya og niðurlandski sendiharrin í Danmark J. H. W. Fietelaars, sum lat framsýningina upp.
Mynd: Jens Kristian Vang

avík, og Listasavn Føroya. Niðurlandska sendistovan í Keypmannahavn hevur eisini latið stuðul. Listasavn Føroya heldur framsýningina vera hóskandi hátt at hátíðarhalda 10 ára stovningardag sín, sum er í november.

Byrjaði í føðingardegi

Ragnar í Vík hevur givið út countryfløgu og í hesum sambandi var samkoma í Sjótleikarhúsinum leygardagin. Leingi hevur fløgan verið á veg, og alt byrjaði við, at Ragnar sang Hank Williams í einum føðingardegi

DAGFINN OLSEN
MYNDIR: JENS KR. VANG

Ragnar Jacobsen, í Vík, hevur givið út fløgu, har hann syngur Hank Williams.

Í 7 ár gekk Ragnar í Vík og hugsaði um at spæla inn fløgu. Birgir Kruse helt føðingardag og heitti á Ragnar um at syngja 4 lög hjá Hank Williams. Hetta eydnaðist sera væl. Síðani heitti Petur Rouch á Ragnar um at spæla okkurt inn í Útvarpinum. Petur sendi nakað av hesum til belgisku songkvinnuna Kitty Prins, ið var nógv frammi í seksti- og

sjevtíðarunum. Hon skrivaði til Ragnar og eggjaði honum til at halda fram. Soleiðis fekk hann sjálvsálit og setti seg í samband við Ronnie Nielsen. Tað visti seg, at teir samstarvaðu væl og høvdu somu tónleikarar í huganum til upptøkurnar, sum eru farnar fram í húsunum hjá Ragnari í Vík, í Havn og í Studio 93. Tónleikararnir eru millum royndastu garpar í landinum og Ragnar er sera fegin um teirra luttku. Ljóðblanding fór fram í Cross Studi í Noreg. Henda sama Kitty Prins hevur eisini skrivað Ragnari eitt lag, ið er við á fløguni.

Eisini eigur Birgir Kruse frálíka týðing.

Eftir væleydnaða føðingardagin og fagra orðini frá Kitty, fór Ragnar út at spæla. t.d. í Mimi, og tað tóktist at rigga. Fólk tók væl undir og 7 ár seinni er ein fløga á marknaðinum. Í samband við fløguna var samkoma í Sjótleikarhúsinum leygardagin, har eini 40 fólk stukkðu inn á gólvið.

Ahugi er úti í heimi. Ragnar hevði møguleika at luttaka á festivali í Polen í september, men tók ikki av. Eisini í Noreg er ahugi. Ragnar er spældur í Danmarks Radio og Elis Poul-

Ragnar í Vík og Ronnie Nielsen

sen hevur syrgt fyri, at fløgan eisini kemur til Íslands. Ragnar hevur als ikki í kvitanum at gerast stjórna, men leggur dent á, at hetta

er nakað, ið hevur ligið inni í honum. Nú er hetta gjørt og hann kennir seg treingja til lítlan steðg, men hvat síðani hendir dugir hann ikki

Mynd: Jens Kristian Vang
at spáa um. Men neyvan hava vit hoyrt tað seinasta frá Ragnari og hansara Hank Williams tulkingum.

Lærarar upp á barrikadurnar

Føroya Lærarafelag hevur boðað frá verkfalli 1. november og stendur fast við hetta, men forkvinnan í felagnum vónar, at tingmenn finna fram til eina loysn, nú fíggiarlógin er fyr í tinginum. Tó er hon sera avgjörd og felagið hevur brynjað seg til verkfall. - Um neyðugt, so fara vit upp á barrikadurnar, sigur Elsa Birgitta Petersen, forkvinna í Føroya Lærarafelag

DAGFINN OLSEN

Tað er 1/3 av lærarunum, ið eru sáttmálasettir og sum tiskil hava verkfallsrætt. Restin eru tenastumenn, men undir einum møguligum verkfalli hava teir ikki loyvi til at taka upp verkfallsrættarbeiði.

- Ein lærari skal halda tímalvuna, sum hann ella hon hevur fingið at arbeiða eftir við ársbyrjan, so einfalt er tað, sigur Elsa Birgitta Petersen, forkvinna í Føroya Lærarafelag.

Hon játtar, at landsstýrismaðurin við undirvísing-

armálm, Signar á Brúnni, hevur sagt seg skilja støðuna, men at eingir pengar eru til taks. Tí vónar hon, at pengar koma til fólkaskúlan, nú fíggiarlógin er fyr í tinginum. Trupulleikin er nýggja fólkaskúlalógin, sum áleggur fleiri uppgávur á lærarar og skúlaleiðslur. Hetta vil Føroya Lærarafelag ikki lata um seg ganga, uttan at samsýning verður latin limunum. Talan er um eini 10 milliónir, ið resta í á fíggiarlógin.

Elsa Birgitta Petersen sigur, at felagið hevur brynjað seg til verkfall. Í lóguni hendir einki í málinum. Hon sigur, at felagið hevur nógvan pening til møguligt

verkfall og er harafturat í norðurlandskum samstarvi, har eisini møguleiki er fyr fíggiarstyrki. Eisini hini føroysku fakfelagini stuðla Føroya Lærarafelag.

- Politikarar hava leingi pint lærarar og sagt, at verkfall gongur út yvir skúla og næmingar. Men hetta gongur ikki longur, soleiðis er fakfelagspolitikkur ikki. Vit fara um neyðugt upp á barrikadurnar, sigur Elsa Birgitta Petersen, sum tó vónar, at ein loysn er í eygsjón, nú politikarar taka upp fíggiarlógina, men Lærarafelagið er til reiðar at fara í verkfall 1. november.